

Nro. 32.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS AP. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indult Bétsből, Kedden October 20-ik napján,
BCU C1807-ik keresztendőben. library Cluj

B é t s.

A' Bétsi lakosok vig fársángot reméllenek a' jövő télen. Alkalmatosság' dolgában nem fog a' tántzosoknak fogyatkozások lenni. Ujjabb tántzó paloták is építették: a' régibbek közzül pedig sokak megújítottak és tágosabbakká tették. A' többek között az úgy nevezett Redout-palota, a' melyben az álortzás bálók szoktak tartatni, a' leg ujjabb izlés szerént tzigittatik és kézzittetik a' következő örvendetes szolennitásokhoz.

Megjegyzést érdemel ezen tekintetben Bétsi lakos Wolfsohn urnak, a' ki sok nagy útozás-

kat tett, és a' sérvénes embereknek kívántató kö-
 iők' készítése által magát megkülömböztette,
 igyekezete. Néhány tehetős embereknek társa-
 ságokban, a' Schottenfeld nevű külső városban
 épített egy olly mulató helyet, a' milyen Péters-
 burgban találhatik. Ez egy nagy és magas pala-
 ta fog lenni, a' melyben mint valamelly befűtött
 téli virágházban, virágsorok, 's ezek között az
 evők' ivóknak székrekre asztalok és székek talál-
 tatnak, a' mellyek által a' tántzolók teljességgel
 nem fognak akadályoztatni. Mondják, hogy az
 épület és belé való készülétek 200,000 forintba
 fognak kerülni, és hogy a' bémenetelért 5 forint-
 tot kellegy személyért fizetni.

Az Augustinianusok temploma tornya, még
 most is keményen áll. Ezt csak azért jegyezzük-
 meg, hogy már sok belső és külső újságívelek-
 ben olvastuk, hogy ezen tornyot a' minapi nagy
 szél ledőjtötte volna. Csak a' plévelborított szép
 magas fedelét vetette le az utza' közepire: ha-
 nem a' toronynak magának semmi kárt nem tett.

Egy idő óta olyan hír érkezett Konstantzi-
 nápolyból ide, hogy a' mostani Török Császár
 békeféltre lépett volna végezetre Angliával, és
 hogy az Anglus Követ Paget úr igen jól fogadtatott
 volna Konstantziánápolyban, és hogy azután a'
 Frantzia Követ Sebastiani úr onnan eljött volna. —
 A' Konstantzinápolyi közelébről érkezendő posta
 bizonyos hirt fog hozni a' dolog felől.

Salczburgból Oktober 5-kén írják, hogy
 Felsőges Urunk az nap' délután oda szerentsésen
 megérkezhvén, alattvalói ürvendezések és tisztele-
 tés által fogadtatott légyen. Semmi solennitások

el nem mellőztetnek, a' mellyek által 6 Cs. Kir. Felségének az ott való mulatás kedvéffé tétetődhetik. Odaérkezése napján estvére fényes világosításokhoz készítették házaik ablakait minden lakosok.

Magyar Ország.

Ungvárról, Sept. 7-ik napján. — Valamint ez előtt minden estvendőben, úgy most is a' mi igen kegyes Fő Pálfzorunk Nagy Méltóságú Batsinai Batsinszky András Ur Ö Excellentiája Felséges Urunk betses neve napját szép ceremoniával, és nagy fényességgel tisztelte, s tartotta meg. Mingyárt estve, hét órakor az egész Residentia, a' Seminarium, és az Orosz Parochialis ház igen fényesen voltak ki világosítva, és azonnal kilentz mozsárágyúknak készítettetések ezen Nagy inneplésnek kezdetét hirdette. Másnap kilentz órakor Felséges Urunk hosszas, és böldeg életiért a' Cathedr. templomban ágyuk rappagasai közben nagy Liturgia tartatott, mellyet Generalis Vicarius, és Bihari Apat, Fő Tisztelendő Kutka János Ur nagy búzgsággal mondott. Ennek végződésével számos Uraságok, 's Afzfyonyságok felmentek a' Rezidentziába, és Püspök Excellentiájának mint Titkos Tanátsosnak képében Felséges Urunkat minden jóknak, áldasoknak kívánasa mellett alazatosan tisztelték, közöntették, melly szives kívánásokat Ö Excellentiája igen szivrelható kifejezésekkel vizszonozta. Ezek után ismét más ceremonia vitetett végbe a' kapornában. Tudniillik: hogy ezen nagy napnak nagyobb

fényesség adódjan fent Tisztelt Kutka János Kanonok és Generalis Vicarius Urnak, N. Ungh. és Beregh Vármegyéknek Törvényes Tablá birájának, B. Szűzről neveztető Bihari Apatságra való emeltetése, kurta, de szivreható ceremóniával hirdettetett ki; úgymint: Püspök Ő Excellentiája az Oltárhoz fel menyén, és rövid, de fontos be-
 szédet tartván Felséges Urunk érdemeket meg-
 tartalmaztatni törekedő kegyeségéről, elolvasatta szó-
 ról szóra azon Fels. Diplomát, melly által Ő Fel-
 sége a' mi kegyes Atyánk, és Királyunk többször
 tisztelt Kanonok Urnak, Püspöki Megye, és Ha-
 za eránt tett érdemeit megjutalmazni méltosza-
 tott, melyre a' Kanonok, 'smár Apat Ur, alaza-
 tos hálaadatossággal, a' többi kifejezései közt:
 nem nekünk Uram, nem nekünk, hanem a' Te
 Nevednek adj dicsőséget, Deák nyélven rövideden
 felelt. Azután Ő Excellentiája, szokott imádsá-
 gok után, az új Apat Urnak az arány keresztet a'
 nyakába függesztette, a' gyűrűt az ujába nyomta,
 őtet szentelt vízzel meg szentelte, és meg áldot-
 ta. Ennekutánna pedig mindnyájunkra áldást ad-
 ván, a' ceremóniát befejezte. Ebédre ötvennél
 selyebb mind két nemen lévő Uri személyeket
 vendégelt még Ő Exc.ja, a' hol Felséges Királyunk
 egefflégeért mozsárágyúknak durogásai, és sok vi-
 vat kiáltatok közben üresültek a' poharak. A'
 szemvedő raboknak, és ispotályban lévő szegé-
 nyeknek számokra, ezen napnak emlékezetére,
 ételt, és italt böven szolgáltatott Ő Excellen-
 tiája.

A' szárazság, 'és a' nagy hévség minállunk
 egész két hónapokig tartott, leg többet szemve-

dett a' kukuritza (tengeri) és a' pafzuly (hab), melly sok helyeken majd nem egészen kisült: Mindazonáltal gyümölcünk, kivált szilvánk elegendő van, borunk is lesz, ámbár nem felettebűven. A' szarvasmarha, többnire torokfájásban kezdett volt szárazság idején hullani, de már mióta az esőzés, és hidegebb idő elkezdődött, megszűnt. Septembernek 13-ik napjától, fogva majd minden nap esik, és az idő oly hideg, hogy téli öltözetben járunk. A' drágaság nem hogy szűnt volna, sőt inkább nevededik.

Frantzia Birodalom.

Párisból, Oktob. 3-kán. A' Boulognei apró hajók' serege, leg nagyobb siettséggel készítették; minden kiadatott rendelések, egyebek között pedig a' hadi Ministernek a' Frantzia Birodalom északi partjain tett útazása is, a' honnantsak most érkezett vizslya Párisba, megegyezőleg láttatnak jelenteni, azt, hogy az Anglia megtámadtására czélozó minden eszközök mostanában ismét munkába vétetődtek légyen' a' Frantzia seregek által, a' mellyek minden felől közelgetnek ezen tengerpartok felé, a' hol az úgy nevezett Boulognei Lóger, nem soká ismét olyan számassá fog lenni, mint két esztendőknél előtte volt.

A' Vannesi Püspököt valami gyilkosok megtámadván megölték: hanem Státustanátsos 's egy-szersmind Morbihani Préfektus Generális Julien September 23-ikán a' gyilkos társaságnak nyomá-lakadván, azt szereztesen kezre kerítette. El-fogatásoknak alkalmatosságával vakmerőképpen védelmezték a' gyilkosok magokat. Tulchasan ne-

vezető, elesett közzülők; az ő St. Hilaire nevű harambasájok pedig sebet kapott.

A' Fontenebleau-i Császári kastélyban, a' hol néhány napoktól fogva tartózkodik a' Csász. Udvar, Oktober 14 kére kettős és fényes innephez készültek, úgymint a' Jénai nevezetes ütközetnek és a' Westphaliai Király lakadalmának meginnepeltetésekhez.

Párisból, Okt. 4-kén. A' Nantes városában lévő Prufszus hadi foglyok, megillető érzékenységgel innepelték az ott lévő káoszarmában az ő Királyoknak születése napját (Oktob. 3-kát). A' káoszarma' 100 ablakait estve igen szépen megvilágosítván, az udvar' közepén egy megvilágosított pyramist állítottak fel, a' mellyen a' Prufszus Sas-czimer emléltetett, és ezek a' szavak olvasattak: *Éljen Harmadik Fridrich!* A' lakosok is részt vettek a' fogoly sereg' innepléséből. A' nagy számú vendégek' számára terített asztalnál az aszfzonyságok ültek elől. A' fogoly tisztek között Generális Tauentzient nevezik meg, a' ki egy Generáliané mellett ült. Nagy lévén a' nézők sokasága, a' rendnek fenntartására a' belső bátorságra vigyágyó katonaság és a' Préfektusi testörzők voltak kirendeltetve.

Agyúdurrogás is vólt. Az első ágyúfzóra 260 tisztek ittak egyfzersmind, muzsikafzó mellett, Királyok és Királynéjok egéssfégiért. Estve szép tüzjáték vólt. Az innepi mulatozások más nap reggeli 3 órakor végződtek-el. A' fogoly katonák közzül is, a' kik 2400-an vannak Nantesben, minden ember kapott egyegy kanna bort.

Mind ezeket a' dolgokat pedig nevezetessé

tette az a' környülállás, hogy végezetre egy fogoly tizt az említett pyramis előtt letérdepel-
vén, egy szép beszédett tartott, a' mellyet az ő
tiszt - társai is, hasonlóképpen térdenállva halgat-
tak végig.

Párisból, Oktoher' 5-kén. A' Journal de
l'Empire névü Ujjságlevélben, egy Altonai tudósi-
tás jött-ki, a' melly onnan Sept. 22-dikén indult,
és a' melynek foglalatja ennyiben áll: — „

„Erössítik, hogy a' Frantzia Birodalom és Dá-
nia között való alkudozások elvégződtek volna, és
hogy Offensiv 's Defensiv Szövetség lett
volna a' kimenetelek, a' melynek ereje fzerént a'
Marschal Princz Pontecorvo vezérlése alatt
40 ezer Frantziák fogják a' száraz Europai Dá-
nus tartományokba bészállani, a' kik magokat a'
Dánus armádiával összefeszítolván, a' Dániai Ko-
rona Örökös Princznek fő és személyes vezérlése
alatt egy nagy és igen nevezetes táborozást kez-
denek-el, olyan czállal, hogy nem tsak az Anglu-
sokat kergeffék el Seelandia szigetéről, 's ragado-
mányaikat, ha még idő leszen réá, vegyék visz-
sza tőlök, hanem ennekfelette, ha t. i. némely
gyanított környülállások magokat elő találják ad-
ni, Skandinaviának (Dánianak, Norvegiának, és
Swetziának) egész a' szélső pontjáig elő nyomúl-
janak, hogy Angliát még az ő hátra lévő egyetlen-
egy Szövetségeffétől is megfolszák.

„Azt is erössítik továbbá, hogy a' feljebb em-
lített Kütésben a' Frantzia Császár a' maga hatal-
más közbenjárását lekötelezte volna a' Dániai min-
den Státusoknak megmaradássokra nézve. Már
készítik Rendsburgban a' Marschal Princz Ponte-

corvo és számos késérői számokra a' szállásokat. Mind ezekhez a' környülállásokhoz képpes könnyen képzelheti akár ki, melly nagy tsudálással olvastunk légyen mi némelly közönséges levelekben bizonyos tudósításokat, a' mellyek bennünket veszedelemmel fenyegettek. Azt is tudjuk, hogy kevéffel az Anglus hajós seregnél: Koppenhága előtt való megérkezése előtt az itt lévő Orosz Követ bizonyossá tette a' mi Korona Örökös Hertzegünket, a' felől, hogy az Anglus Király megígérte volna Sándor Császárnak azt, hogy Dániának neutralitasságát tiszteletben fogná tartani, etc. etc. — „

Ugy mutatják a' környülállások Párisban, hogy a' Rénusi Szövetségnek egygyik tagja Hertzeg Hohenczollern, a' Bergi Nagy Hertzegnek egy unokahúgát feleségül fogja venni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nagy Britannia.

Londonból Sept. 18-kán. Ide is megérkezett már Koppenhága' elfoglaltatásának híre, a' melly is hogy itt mi némü érzékenységgel fogadtatott, megtettzik a' következendőkből. —

A' Király nem tsak megditsérő irást küldött ezen expedízió' két főbb vezérjeinek Admiralis Gambiernek és Generális Lord Cathcartnak az ő Koppenhága eránt megmútatott magokviseltekre nézve, hanem ennekfelette az elsőt Bárosággal, a' másodikat Vice-Grófsággal is megajándékozta. Stanhope és Sir Home Popham, a' kik ugyan ezen expeditzió'nál vannak, Baroneti méltóságra emeltettek.

A' kereskedők' tanátsházánál két rendkívül való tudósítások süggesztődtek ki, a' mellyekben ilyen kifejezésekkel tudósítatik a' közönség ugyan ezen expedíziónak szerentsés kimeneteléről: — „

Az első tudósítás:

„A' tengeri Cancellariából Sept. 16-kán. Lord Mulgrave szerentséjének tartja tudósítani a' Lord Májort (a' Londoni Polgármestert) affelől, hogy az ő Királyi Felsége Surveillante nevű Fregátja éppen most érkezék-meg az Admirális Gambiertől küldetett tudósításokkal, a' mellyekben jelentetik, hogy Koppenhága Sept. 7-kén kapitulált légyen; és hogy az ő Felsége hajós és fegyveres seregei, Koppenhágát a' Dánus hajós sereggel és fegyveres házzal egyetemben elfoglalták.“

A' második tudósítás:

„Lord Castlereagh szerentséjének tartja tudósítani a' Lord Májort affelől, hogy az Ország-lószékhez éppen ezen szempillantásban érkeztek híradások Lord Cathcarttól, a' Koppenhágai fellegrárról, a' mellyek September 8-kán indultak. A' 3 ójjal tartott irtóztató ágyúztatás után rá állott az ürzősereg a' Capitulatióra, a' melynek ereje szerént a' Dánus hadi hajós sereg, minden egyéb hajókkal és tengeri munitziókkal egyetemben kiadattattak, és a' mi seregeink a' várat 's a' fegyveres házakat elfoglalták. Az ezen igen fontos nyereségünket illető bővebb tudósítások, azonnal ki fognak az Udvari Ujságban hirdettetni, mihe-lyest a' környülállások megengedik.“

Ezen történetnek közönségessé való tétető.

dése után azonnal feljebb emelkedett itt Londonban a' Státus papirossainak betsek: hanem másnap ismét alább szállott, ez a' hír terjedvén-el, hogy az Amerikai Szabad Státusok Követe Monroe Ur, téteti a' háza felé való indulásra a' készületeket, és az Anglusok 's Amerikaiak között való hadakozásnak kiütése elkerülhetetlen volna. — A' vélekedés azonközben ezen Követnek Londonból való elkészülése felől külömbkülömbféle. Kevés napok meg fogják mutatni, mi legyen az oka. A' mi Ministeriumunk részén lévő levelek azt erősitik, hogy az Amerikai Congressus eddig volt Elölülője Jefferson Ur, többé nem akarja az Elölölöséget felvállalni; a' melyre nézve Monroe úr azért megyen haza, hogy magát Jefferson helyet Elölülőnek választassa, a' melyhez nem kevés reménsége van.

A' mi egyéb eránt az Amérikával való hadakozásnak kiütését illeti, ettől mostanában azért fél kíváltképpen az Angliai közönség, hogy az Orosz udvarral való villongása is Angliának éppen most látszik leg kététségesebb környülállások közzé helyheztedőve lenni.

A' Feljebb elő hozatott Journal del'Empir nevű Ujság ilyen levelet hirdetett-ki az Aurora nevű Londoni Ujsághól: — „

A' Koppenhágai übőlből, a' Resolutio nevű hajóról, Sept. 10-kén: — „

„Végezetre tsakugyan elfoglalók Koppenhágát az ő Három Korona nevű irtóztató hástyjával egyetemben, a' mellyen mindazonáltal a' meggyőzetettnek zászlóit lobogni betsületből megenged-

tük. Lehetetlen hogy képzelje a' ki nem látja ,
 melly tüzeffen rajta vannak katonáink a' Dánus
 fegyveres házaknak kiüressítettéseken és ezen Stá-
 tus hajóinak az elevezéshez, való hozzá készitte-
 téseken , így szollván, hogy 3 hetek alatt az egész
 Dánus tengeri erőnek a' Wolwichi és egyéb Án-
 gulus kikötőhelyekben kellett taláztatni. De tsak-
 ugyan még is el fog benne telni 2 hónap, míg
 mindenek eltakaríthatnak. Azon hajóknak el-
 készítettések végett, a' mellyek még tsak munká-
 ha vétettetve vannak, hanem a' mi itt létünk
 alatt elkészülhetnek, 2000 átsokat és sok egyéb
 lakosokat requiráltunk dologra Koppenhágából.
 A' mit el nem készíthetünk széllyel verjük, és a'
 vasat 's rezet, minthogy ez a' miénk, elvisz-
 szük. — „

„Hogy két bünös tselekedetről emlékezetet
 ne tegyek, nem tselekedhetem, de a' mellyekben
 magát a' Dániai Kormányozó székét részesnek
 lenni fel nem tehetjük. Egygyik az, hogy mikor
 mi a' Dánus hajós sereget elfoglaltuk, már egész-
 szen készen tartotta magát a' kievezésre (Az Is-
 ten tudja hova akart evezni! így kiált-fel az Iro).
 A' másik, a' melynek rút voltát alig fejezhetjük-
 ki, a' volt, hogy a' Dánus hajókat a' fenekekhez
 közel mind megjukasztva, de úgy befedeztetve ta-
 láltuk, hogy szoross vizsgálódás nélkül eszünkbe
 nem vettük volna. Ha rájuk nem találtunk vol-
 na elindulásunk előtt ezen lyukakra, az útban
 mind ezek a' hajók elsüllyedtek, és az Ánglus
 kikötőhelyhez telyességgel el nem érkeztek volna.
 Melly rút dolog! Most azon vagyunk, hogy a' ve-

szedelmes intézetnek eszközölt kitanúlhattuk. —

„A' Londoni A u r o r a, a' ki ezan levelet elő-
szőr kiadta (így végzi szavait a' Journal de l'Ém-
pire) úgy vélekedik, hogy az a' dolog, a' mit az
Anglus tudósító ezen levelében bűnös tselekedet-
nek nevez, a' régieknek szemeik előtt hérosi mun-
ka lett; 's a' Historiák által örök emlékezetbe
helyeztetődött volna annak a' nemzetnek neve,
a' melly inkább hogy sem a' maga hajós seregét
és egész tengeri erejét az ő ellensége' kezére jut-
ni engedné, azt kész inkább felégetni, kivált egy
olyan ellenségnek kezére, a' melly a' neutralitás'
megszenteltetett törvényeit nem tiszteli.“ (Sem
az Admirális Gambier sem mások hívtatal szerént
való tudósításaikban, nem tétetik ezen két történe-
tek felől leg kissebb emlékezet.)

L o n d o n b ó l Sept. 20-dikán, Némelyeknek
erössítések szerént Ministereink kérdést tetettek
a' Portugalliai Regens eleibe az eránt, hogy me-
lyik részzel fogna tartani abban az esetben, ha
a' Frantziák a' Portugallus kikötő helyeknek el-
foglalásokkal találnának fegyezetődni? Mi ezen
esetben az ő neutralitássát továbbá meg nem is-
mérhetnök. Ha a' Frantziákkal fogna tartani, né-
künk ekkor szükségesképpen bé kellene szállá-
nunk Brasiliába és Maderába, 's a' Portugallus
kikötőhelyeket bé kellene zárunk. Ha ellenben
vállunk tart a' Regens, 's azonban Portugalliát
a' Frantziák nagy ereje ellen meg nem oltalmaz-
hatja: ekkor ötet a' mag Familiájával egyetem-
ben az Anglus hajós sereg Brasiliába viszi, és
ott elegendő segittséget fog néki szolgáltatni

arra, hogy Európában vallott kárát a' Spanyol Amérikáknak meg hadoltatása által vissza terithesse. Madera szigetének elfoglaltatása azonközben az ilyen kinézések között minden esetben szükséges lévén, gondoltatjuk, hogy mostani titkos expeditzióink közzül az egygyik által éppen ezen szigetnek elfoglalására legyen a' czélozás.

Ugy látszik, hogy azon Ministereink, a' kik mostanában a' kormány mellett ülnek, nem félnek a' Francia seregeknek Angliába való kiszállításoktól, külömben nem fordítanak fegyvereseinket illy sokféle külső expeditziókra, 's nem szélesztették volna hadi hajós seregeinket illy igen el a' világnak minden tengerein.

E l e g y e s D o l g o k .

Darmstadtból írják, hogy az oda való Nagy Hertzeg, a' maga Stark nevű igen híres Udvari Prédikátorát, a' ki sok szenvedései 's valástalansággal való vádoltatása után magát egy érdemes Papnak lenni végezetre megmútatta, az Erdemrendnek első rangú Ritterévé nevezte.

A' mai világ béli sok tsudálatos történetek között említik a' közönséges levelek, azt, hogy Angliában Chichester nevű nemes embernek egy oly szép nyöstény galambja van, a' melly már 21 esztendőtt töltött, és az idén három versbenköltött; a' melly azért számlálatna a' tsudálatos történetek közzé, hogy az állatok nagy ismérője Buffon, a' galamboknak csak 3 vagy leg feljebb 9 esztendőtt szabott, és azt tartotta róllok, hogy 7 esztendőtt korok után nem alkalmasok a' költésre.

A' következő megjegyzés megérdemli, a' szarvas marha tartó gazdák' figyelemetességit: — A' Königsbergi Ujság hirdeti, hogy a' mostan Prusz-sziában és Litthvaniában uralkodó 's egész az Albis vizéig kiterjedett marhadög' alkalmatóságával történt légyen, hogy egy gazdának tehenei, égygyen kívül mind eldögölvén, végezetre ez is elkapta a' ragadó nyavalyát: hanem történeiből a' mosásból megmaradott hüdös lúgra találván, he-lőlle nagy kívánsággal ivott, és utánna jobban lett, a' melyre a' lakosok figyelemtesek lévén, több beteg marháiknak is olyan lúgot adtak inni, és hasznosnak lenni tapasztalták.

Jelentés.

Most jelenik meg egy új munka. Nyomtató papirosonn, nagy 8-tzad réthe tulajdon költségemen jön ki a' a' szió. A' és magam saját bőljában eresztém árúba. A' nyomtatás, és az ahoz járuló 13 réz-metszés Julius közepéig elkészül. Addig is az Érdemes Közönségnek alázatosan jelentem, hogy ezen munkát, melyet már a' 13 réz-metszés is igen költségessé tesz, azoknak, a' kik előre fizetnek négy forinton adom 's neveiket a' munka végen kinyomtatatom. Másoknak többbe kerül ezen munka. Azért is az előre fizető Urakat alázatosan megkérem, hogy 6 hét alatt, az az: Junius közepéig a' felpénzt hozzám elküldeni ne terheltessenek.

Pesten 1-ső Májusba 1807.

Konrád Adolf Hartleben
Könyváros. A' Vátzi útszában, a' hét
Választó Fejedelem általellenében.

HADI TUDOMÁNY

mellynek

némelly fő Tzikkelyeit kezirásban foglalta egy nevét eltitkolni akaró Tudós, és N. Méltóságú

H a z a f i.

Eredeti valóságában kiadta és Bő-vezetéssel megtoldotta

S z e k é r A l o y s i u s J o a c h.

most Nemes Spleny Gyalog Regimentjének Tábori Papja.

A' Munkának foglalata :

Azon tagokról, mellyek egy Armádiánál megkívántatnak, és taláztatnak.

Az Eledelelről, vagy a' Proviantról.

Az Országnak és az ő fekvésének megésméréséről.

Az Hadi Izem-mértékről.

Mi némű rendeléseket kell tenni, ha az Hadisereg sík földenn útaz.

Mi némű rendeléseket kell tenni, ha ez Hadisereg Hegyek között útaz.

Hogy kell egy Armádiának, vagy egy kissebb tag-nak is tábor helyet váloztani.

Hogy kell a' tábort sántzokkal megerősíteni.

Hogy kell a' sántzokat, és a' tábort ostromlani és védelmezni.

A' Izároz, és zöld takarmány' beszerzéséről.

Hogy kell a' takarmány bé szerzőket ostromnal megtámodni.

A' Hadi seregnek minden féle mozdulásairól.

Melly mozdulással lehet az ellenséget mozdulásra kényszeríteni; vagy hogy azt tegye, a' mit az ellenkező fél kíván.

Mikor, és melyly okokból kellek az Ármádiától apróbb seregeket elküldeni.

A' nagy folyó vizekenn való által menésről az ellenség szeme előtt.

Hogy kell a' nagy folyó vizeket védelmezni.

Hogy kell olly folyó vizeken által vezetni az Hadi sereget, a' melyekenn gázolni lehet.

Hogy kell olly vizeket védelmezni, a' melyekenn gázolni lehet, és az ellenség rajta által akár jönni.

A' védelmező Háborúról.

A' véletlen, különös, és elől nem látható történetekről.

Az okos hadi fortélyokról (stratagema).

Hogy kell az ellenség táborát felverni.

Az ütközetekről.

Hogy kell az ellenségnek Hát-örző seregét megtámödni.

Melly okokból kell az ellenséggel megütközni.

A' kémekről.

Az erős Váraknak lajtorjával való ostromlásáról vagy másként való megvégléről.

Miképp védelmeztetnek az erős Várak az lajtorjakon való felhágás ellen.

Egy erős várnak a' bérekesztéséről és annak megfzálásáról.

A' megfzállott várat ostrom alól felszabadítani, és abba fzükségre valót bé-küldeni.

A' téli fzállásokról.

A' téli fzállások ostromlásáról, és védelmezéséről.

A' könnyü Lovasság szolgálatyáról.